

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การเสนอผลการวิจัย ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิด มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิด
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิดกับนักเรียนที่เรียนตามปกติ

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนน้ำโสมพิทยาคม อำเภอ น้ำโสม จังหวัดอุดรธานี ที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 จำนวน 228 คน
2. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ตัวแปรต้น (Independent Variable) คือ การสอนอ่านโดยใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิด และการสอนตามปกติ ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ ผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่าน
3. เนื้อหาที่ใช้ในการสอนอ่าน ได้จาก ประกาศ ข่าว โฆษณา หรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ โดยพิจารณาระดับความยากง่าย ให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และเหมาะกับการฝึกทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิดหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. ผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิดสูงกว่านักเรียนที่เรียนตามปกติ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 จำนวน 2 ห้องเรียน รวม 60 คน โดยกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ห้องเรียนนี้มีค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนไม่แตกต่างกัน แล้วจับสลากเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แผนการสอนอ่านโดยใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิด สำหรับกลุ่มทดลอง
จำนวน 7 แผน

2.2 แผนการสอนอ่านตามคู่มือครูของกรมวิชาการ สำหรับกลุ่มควบคุม
จำนวน 7 แผน

2.3 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก
จำนวน 40 ข้อ

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ทดสอบนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนเรียน (Pretest) ด้วยแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเข้าใจในการอ่านก่อนเรียน

3.2 ทดลองสอนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 7 ครั้ง ครั้งละ 2 คาบ (100 นาที)

3.3 ทดสอบนักเรียนกลุ่มตัวอย่างหลังเรียน (Posttest)

3.4 เก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำไปวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

- 4.1 คำนวณค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)
- 4.2 คำนวณหาค่าความยากง่าย (P) และอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านโดยเทคนิค 27% ของ จุง เต ฟาน (Chung Teh Fan)
- 4.3 คำนวณค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน โดยใช้สูตร KR – 20 ของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson)
- 4.4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความเข้าใจในการอ่านก่อนการทดลองของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม โดยอาศัยการทดสอบที แบบกลุ่มอิสระ (t – test Independent Samples)
- 4.5 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความเข้าใจในการอ่านก่อนและหลังเรียนของกลุ่มทดลองที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิด โดยอาศัยการทดสอบที แบบกลุ่มสัมพันธ์กัน (t – test Related Samples)
- 4.6 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความเข้าใจในการอ่านหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิด กับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนตามปกติ โดยการทดสอบที แบบกลุ่มอิสระ (t – test Independent Samples)

สรุปผลการวิจัย

1. นักเรียนที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิด มีผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิด มีผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่เรียนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

1. นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิด มีผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ การวิจัยปรากฏผลออกมาเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก ก่อนได้รับการสอนอ่านโดยการใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิดนั้น นักเรียนยังไม่ได้รับการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับ ประเทิน มหาจันทร์ (2530, หน้า 153) กล่าวว่า ปัจจุบันการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ

ในประเทศไทยมักประสบความล้มเหลว ทั้งนี้เพราะไม่มีการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจอย่างแท้จริง เช่นเดียวกับ รัชนี ศรีไพรวรรณ (2529, หน้า 480) ที่กล่าวว่า วิธีสอนอ่านไม่ได้พัฒนาทักษะการอ่าน แม้ว่าหลักสูตรจะเปลี่ยนไป แต่การสอนอ่านยังคงสอนแบบเดิม ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ จึงทำให้การพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนค่อนข้างช้า ดังเช่น ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2520, หน้า 14) และเม้นมาส ชวลิต (2529, หน้า 160) มีความเห็นพ้องกันว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาในปัจจุบัน ยังมีจำนวนมากที่อ่านหนังสือไม่เป็น ซึ่งสอดคล้องกับเอกสารประกอบการสอนชุดภาษาไทย 5 ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2527, หน้า 129) ได้กล่าวไว้ว่า ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนค่อนข้างต่ำ เนื่องจากสาเหตุที่สรุปได้ว่า นักเรียนไม่รู้จักรูปอ่าน ไม่ได้รับการฝึกอ่านเก็บใจความ เมื่อนักเรียนได้รับการสอนอ่านโดยการใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิดแล้ว นักเรียนได้รับการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจอย่างเป็นระบบ ด้วยหลักการของ สตอเฟอร์ (Stauffer) ที่มีขั้นตอนการฝึก 3 ขั้นตอน คือ ขั้นคิด ทำนาย ขั้นอ่าน และขั้นพิสูจน์ทำนาย ขณะที่ดำเนินกิจกรรม ครูและนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กันตลอดเวลา ด้วยกิจกรรมหลัก คือครูจะใช้คำถามเพื่อให้นักเรียนคิดทำนาย ชั่วๆให้อ่านและคิดค้นหาคำตอบยืนยัน คำทำนาย ขณะเดียวกันนักเรียนจะเกิดความกระตือรือร้น คิดตั้งคำทำนาย คิดในขณะที่อ่านและคิดเลือกสรรข้อมูลเพื่อพิสูจน์คำทำนาย กิจกรรมหลักที่กล่าวมานี้ ทำให้นักเรียนได้อ่านอย่างเป็นระบบ คือได้คิด และได้อ่านไปพร้อมกัน ซึ่งสอดคล้องกับมิลเลอร์ (Miller, 1982, p. 10) กล่าวว่า การอ่านอย่างมีระบบจะประกอบด้วย สายตา กระบวนการคิด และการเคลื่อนไหวของสายตา เช่นเดียวกับ ประเทิน มหาจันทร์ (2530, หน้า 25) ที่กล่าวว่า กระบวนการอ่านเป็นกระบวนการที่มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างกระบวนการทางกายและกระบวนการทางสมอง ซึ่งเป็นไปได้โดยอัตโนมัติ การที่ผู้อ่านมีกระบวนการอ่านที่เป็นระบบ จะทำให้ผู้อ่านประสบความสำเร็จในการอ่าน

จากที่กล่าวมาข้างต้น จึงทำให้นักเรียนที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิด มีผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุริดา ศิริพงษ์ (2542) ที่ได้ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมชี้แนะการอ่าน - การคิด เพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยผลการวิจัยพบว่า คะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. นักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิด มีผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่

กำหนดไว้ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุรัชย์ ปิยานุกุล (2536) ซึ่งได้ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิดที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยผลการวิจัยพบว่า คะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิดสูงกว่าคะแนนความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมชี้แนะการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการที่นักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิด มีผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่เรียนตามปกติ อาจเนื่องมาจากวิธีสอนโดยใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิด มีขั้นตอนดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน ดังนี้

ประการที่หนึ่ง คือการคิดเพื่อการทำนาย (Predict) การสอนโดยใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิดเริ่มกิจกรรมก่อนอ่านด้วยการให้คิดทำนาย เพราะจะเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนได้เรียกใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมมาตั้งสมมติฐาน กำหนดทิศทางทำนายอย่างมีเหตุผล การเรียกใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมจะช่วยให้ นักเรียนวิเคราะห์ได้ว่า ผลการทำนายจะเป็นจริงไปได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกคิดเพื่อขยายความ และเมื่อมีการคิดทำนายแล้วนักเรียนจะเกิดความรู้สึกหรือรันทดอยากอ่านเพื่อค้นหาคำตอบมายืนยันความถูกต้องในการคาดการณ์ทำนายของตนเอง พฤติกรรมดังกล่าว จะส่งผลให้นักเรียนมีการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจเพิ่มขึ้น

ประการที่สอง คือการคิดระหว่างอ่าน แฮร์ริส และสมิธ (Harris & Smith, 1986, pp. 256-260 อ้างใน สุรัชย์ ปิยานุกุล, 2536, หน้า 12-13) กล่าวว่า เมื่อไรก็ตามที่เรากำลังอ่านหนังสือเรากำลังอยู่ในกระบวนการคิด โดยคิดไปตามตัวหนังสือที่ผู้เขียนเขียนเอาไว้ ในขณะที่กำลังอ่านหนังสือผู้อ่านจะคิดสี่ลักษณะ คือ การพิจารณาสิ่งที่อ่าน การวิเคราะห์ การประเมินผล และการประยุกต์ จากการที่นักเรียนได้คิดทำนายเรื่องราวก่อนอ่านอย่างอิสระ ทำให้นักเรียนทุกคนได้อ่านอย่างมีจุดหมาย คืออ่านแล้วคิด แปลความ ตีความ และขยายความ เพื่อค้นหาคำตอบมายืนยันคำทำนายของตน นักเรียนจะรู้สึกตื่นเต้นและภูมิใจ เมื่อพบคำหรือข้อความที่อ่านตรงกับที่ทำนายไว้ และเป็นสิ่งเร้าให้ผู้อ่านอยากอ่านต่อไป

ประการที่สาม คือการคิดเพื่อตรวจสอบ กิจกรรมขั้นสุดท้ายของการอ่านโดยใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิดคือ การยกตัวอย่างประโยคหรือข้อความจากเรื่องที่อ่านมาพิสูจน์คำทำนายในขั้นนี้นักเรียนจะได้ฝึกวิเคราะห์เนื้อหาที่อ่าน แยกออกเป็นส่วนคือ ส่วนที่ตรงกับคำทำนายและส่วนที่ไม่ตรงกับคำทำนาย พฤติกรรมของนักเรียนเป็นการแสดงออกถึงการใช้เหตุผลและการใช้ความคิด

จากที่กล่าวมาทั้งสามประการนี้แสดงให้เห็นว่า ระหว่างที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิด นักเรียนจะต้องใช้ทักษะการคิดอยู่ตลอดเวลาในทุกขั้นตอน การคิดครั้งที่หนึ่ง เป็นการคิดทำนาย เรื่องที่จะได้อ่าน เป็นการคาดเดาอย่างมีเหตุผลโดยใช้ความรู้และประสบการณ์เดิม การคิดครั้งที่สองคือการคิดค้นหาความหมายของคำและประมวลเรื่องราวที่ปรากฏบนตัวอักษรที่อ่าน การคิดครั้งที่สามคือคิดเปรียบเทียบว่าเรื่องที่อ่านส่วนใดตรงกับคำทำนายบ้าง การคิดครั้งที่สี่ คือแยกส่วนคำทำนายซึ่งไม่ปรากฏในเรื่องที่อ่านออกมา การคิดครั้งที่ห้า คือแยกส่วนของเรื่องที่อ่านซึ่งไม่ปรากฏในคำทำนายออกมา

การได้คิดทบทวนหลายครั้งจะส่งผลให้นักเรียนมีความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดี ในระหว่างการเรียนรู้การสอน ครูสามารถสังเกตหรือตรวจสอบการคิดได้จากขั้นตอนของการสอนที่ระบุไว้อย่างชัดเจน การที่นักเรียนได้ฝึกคิดควบคู่ไปกับการอ่าน จึงทำให้นักเรียนที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิดมีผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่เรียนตามปกติ ซึ่งสอดคล้องกับ สโตนเนอร์ (Stoner, 1987, อ้างใน สุธิดา ศิริพงษ์, 2542, หน้า 7-8) ที่ได้ศึกษาผลของการใช้กลวิธีทำนายเหตุการณ์ล่วงหน้า ในกระบวนการอ่านของนักเรียนเกรด 4 จากโรงเรียนรัฐอลาบามา พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้วิธีการสอนอ่านโดยการใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิด มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจเพิ่มมากขึ้นกว่ากลุ่มควบคุมที่ใช้วิธีการสอนอ่านโดยการใช้กิจกรรมชี้แนะการอ่าน

จากผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่เรียนตามปกติต่ำกว่านักเรียนที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิดนั้น อาจเนื่องมาจากสาเหตุ ดังที่ สุธิดา ศิริพงษ์ (2542, หน้า 55) กล่าวไว้ว่า ปกตินักศึกษาจะได้รับมอบหมายให้อ่านเพื่อตอบคำถามที่อยู่ท้ายบท การอ่านในลักษณะนี้จะทำให้นักศึกษาไม่มีจุดมุ่งหมายในการอ่าน คืออ่านไปเรื่อย ๆ ตั้งแต่ต้นจนจบ บางครั้งผู้สอนอาจช่วยโดยการตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาของเรื่องไว้ก่อน จากนั้นให้นักศึกษาอ่าน หน้าที่ของนักศึกษาก็คือ อ่านเพื่อหาคำตอบที่ถูกต้องเพียงประการเดียว ลักษณะการอ่านทั้งสองแบบข้างต้นนี้เป็น การอ่านโดยปราศจากแรงจูงใจ ความอยากรู้อยากเห็น หรือความกระตือรือร้นอย่างแท้จริงของผู้อ่าน และจากการทดลองสอนนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนตามปกติ ผู้วิจัยก็ได้พบปัญหาดังที่กล่าวมานี้ ถึงแม้จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยวิธีการสอนอันหลากหลาย แต่ไม่ได้กำหนดขั้นตอนการฝึกคิดระหว่างอ่านไว้อย่างชัดเจน จึงทำให้นักเรียนมีโอกาสดึงทักษะการคิดระหว่างอ่านน้อย นอกจากนี้รูปแบบการจัดกิจกรรมของการสอนตามปกติไม่ได้กำหนดขั้นตอนที่ชัดเจน เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียน

ได้พูดหรืออภิปรายแสดงความคิดเห็น จึงเป็นสาเหตุทำให้ผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่เรียนตามปกติ ต่ำกว่านักเรียนที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิด

3. การเรียนโดยการใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิด จะช่วยให้ผู้เรียนมีความคงทนในการจำมากยิ่งขึ้น เนื่องจากขั้นตอนของการสอนโดยการใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิด ได้ระบุวิธีการไว้ให้นักเรียนได้คิดขณะอ่านอยู่ตลอดเวลา และเมื่อนักเรียนได้ฝึกคิดทำนายก่อนอ่านจนเกิดความชำนาญจะเป็นคนมีเหตุผล สามารถนำความรู้หรือประสบการณ์เดิมมาทำนายเรื่องที่อ่านได้แม่นยำ และสามารถใช้ประสบการณ์ การคิดเพื่อการอ่านนี้ไปประยุกต์ใช้ทำนายสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้ ดังนั้นนักเรียนที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิด จะได้คิด ไปพร้อมกับการอ่าน ไม่ใช่อ่านเพื่อจำอย่างเดียว

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย เรื่อง ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิด ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการเรียนการสอน

1.1 ควรมีการแนะนำให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจในกิจกรรมการสอนโดยการใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิด เพราะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิดอาจสร้างปัญหาแก่นักเรียนในบางขั้นตอนของการทำกิจกรรมได้ เช่น กรณีผู้วิจัยได้นำแผนการสอนไปทดลองสอนเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ ก่อนนำมาใช้กับกลุ่มทดลองจริง นักเรียนบางส่วนจะทำนายเรื่องราวโดยไม่ได้ใช้เหตุผลประกอบ ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องหาคาบเรียนพิเศษแนะนำวิธีการเรียนโดยการใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิด ให้นักเรียนทุกคนได้เข้าใจก่อนเริ่มเรียน

1.2 เนื่องจากกิจกรรมชี้แนะให้คิด เป็นกิจกรรมการสอนที่เปิดโอกาสให้ นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง ครูต้องมีวิธีการควบคุมเวลาให้เป็นไปตามกำหนด

1.3 เนื้อเรื่องที่นำมาให้นักเรียนฝึกอ่าน ควรเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวหรืออยู่ในความสนใจของนักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนได้ฝึกคิดและสามารถเรียกใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมมาช่วยกำหนดทิศทางทำนายได้

1.4 ครูควรอธิบายให้นักเรียนได้เข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าของการเรียน โดยการใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิด พร้อมทั้งแนะแนวทางให้นักเรียนนำเอาวิธีการดังกล่าว ไปใช้เพื่ออ่านตำราวิชาการ หรืออ่านข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวัน

1.5 ผู้อ่านจะต้องรู้จักการแปลความ ตีความ และขยายความเสียก่อน จึงจะมีความเข้าใจในการอ่านได้ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนแต่ละครั้งครูจึงควรตั้งเป้าหมายเอาไว้ก่อนว่าระหว่างการแปลความ ตีความ และขยายความ จะให้นักเรียนอ่านเพื่อจุดประสงค์ใดเป็นหลัก

1.6 ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องตั้งคำถามให้นักเรียนคิดเสมอไป การใช้สื่ออื่น ๆ เช่น การให้ดูวีดิทัศน์ ให้ดูภาพนิ่ง การต่อภาพ การฟังแถบบันทึกเสียง ก็ถือว่าเป็นสื่อที่สามารถช่วยให้ นักเรียนคิดหาคำตอบได้

1.7 การสอนโดยการใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิด ต้องเลือกเนื้อหาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับวิธีสอน เพื่อให้นักเรียนสามารถ แปลความ ตีความ และขยายความได้ ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่าน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำกิจกรรมชี้แนะให้คิดไปทดลองสอนอ่านภาษาไทย ในระดับชั้นอื่น ๆ เช่น ระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย หรือมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นต้น

2.2 ควรเพิ่มระยะเวลาในการทดลองให้มากขึ้นอาจเป็นหนึ่งภาคเรียน เพื่อให้ผู้สอนมีโอกาสดูพัฒนาการของนักเรียนได้ครอบคลุม

2.3 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการสอนโดยการใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิดในรายวิชาอื่น ๆ เช่น นิทานพื้นบ้าน ประวัติศาสตร์ไทย สุขศึกษา เป็นต้น

2.4 ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบวิธีสอนโดยการใช้กิจกรรมชี้แนะให้คิดกับวิธีสอนแบบอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สอนได้เลือกใช้กิจกรรมพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจให้แก่ นักเรียนต่อไป